

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-395381
 Zaaknummer Z-20-133065
 Naam commissielid G. van Keulen
 Fractie GroenLinks
 Onderwerp Commissievragen GroenLinks raadsce. 31-5 agendapunt 4.1
 Vaststellen beleidsregels huisvesting buitenlandse werknemers
 Datum waarop de vraag is gesteld 25 mei 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
 Portefeuillehouder Harry Nederpelt
 Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling

1.	In de beleidsregels staat bij Agrarische bedrijven: 'De huisvesting mag maximaal 4 aaneengesloten maanden per jaar gebruikt worden voor buitenlandse werknemers van andere bedrijven'. Hoe gaan we voorkomen dat arbeidsmigranten voortdurend verhuisd gaan worden van het ene naar het andere bedrijf?
antwoord	Dit is in de praktijk nauwelijks te voorkomen. Voor het beter zicht krijgen op buitenlandse werknemers doet het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten verschillende aanbevelingen. Maar hiervoor moeten landelijk ook aanpassingen plaatsvinden. Het kabinet geeft in een kamerbrief van 1 april onder andere aan: <i>"Om een sluitend systeem voor het registreren en actueel houden van de gegevens te kunnen realiseren, moet een sluitend proces worden ingericht, waarin zowel gemeenten, werkgevers als uitvoeringsorganisaties een rol hebben. Dit wordt voorbereid ten behoeve van besluitvorming door een volgend kabinet. Waarschijnlijk zijn aanpassingen van verschillende systemen en wet- en regelgeving nodig, er dient dus rekening gehouden te worden met een doorlooptijd van enkele jaren voor het volledig realiseren van een sluitend systeem."</i> De gemeente kan in deze een signaalfunctie hebben richting Den Haag om misstanden te voorkomen.
2.	In de overgangsbepaling staat dat de gemeente de huisvesting van short- en midstay arbeidsmigranten in woongebieden per 1 januari 2023 gaat beëindigen. Is het uw voornemen om per die datum woningen actief te gaan ontruimen?
Antwoord	Een dergelijke vraag beantwoordden wij ook tijdens de behandeling van het ontwerpbeleid. Wij gaven toen aan: <i>"Toezicht en handhaving wordt uitgevoerd conform het door uw raad vastgestelde handavings- en veiligheidsbeleid. Dit betekent dat wij (ook) na de bedoelde overgangstermijn controleren op het naleven van de vergunningsvoorschriften en optreden tegen illegale huisvestingsvormen. Door de in het beleid opgenomen overgangstermijn verwachten wij een intensivering van het toezicht. Deze intensivering prioriteren wij in de uitvoeringsprogramma's van handhaving en veiligheid voor de komende jaren."</i>

3.	Het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten adviseert om huur- en arbeidscontract op papier en in de praktijk te ontkoppelen. In hoeverre kan daarvan nog sprake zijn, als de werkgever tevens de verhuurder is, zoals het geval is bij agrarische bedrijven en op bedrijfsterreinen?
Antwoord	Deze vraag kunnen wij nu niet beantwoorden, want het Rijk werkt nog aan de implementatie van de aanbevelingen van het Aanjaagteam: Het Aanjaagteam adviseert om <u>te streven naar</u> ontkoppeling van arbeidscontracten en huurcontracten en geeft daarbij tevens aan dat het enige tijd zal duren dit beoogde einddoel te bereiken. Het kabinet heeft deze aanbeveling overgenomen en geeft op 1 april 2021 in een kamerbrief aan: <i>“Momenteel worden de juridische en praktische (on)mogelijkheden in kaart gebracht. De uitvoering zal in totaal naar verwachting twee jaar duren.”</i> Daarnaast geeft het Aanjaagteam tevens aan dat de ‘package deal’ van werk, huisvesting, zorgverzekering en vervoer een goede manier kan zijn om de buitenlandse werknemers te ontzorgen, zodat hij of zij zich kan richten op het werk. Werkgevers die deze ‘package deal’ netjes regelen, geven vaak ook daarbuiten blijk van goed werkgeverschap.
4.	In de beleidsregels staat nu opgenomen dat personen die korter dan 4 maanden in Nederland wonen zich kunnen laten registreren in de BRP. Dit is veranderd omdat die inschrijving klaarblijkelijk niet juridisch afdwingbaar is. Registratie is echter wel noodzakelijk voor het verkrijgen van een BSN. Zijn we zo niet bezig om illegaliteit in de hand te werken?
Antwoord	Wij gaan er van uit dat u bedoelt ‘langer dan 4 maanden’. In de Nota zienswijzen hebben wij onder de algemene reactie 4 en 5 opgenomen dat: - de (wettelijke) grondslag van sommige onderdelen van huisvesting niet in dit beleid ligt; - vraagstukken rondom buitenlandse werknemers veel verschillende facetten bevatten en op verschillende schaalniveaus speelt De juridische borging van registratie speelt op Rijksniveau. Aanpassingen in landelijke wet- en regelgeving worden op dit moment voorbereid. Dit behoort niet tot onze bevoegdheden.
5.	De zienswijzen 1 t/m 3 beginnen alle met de overeenkomstige zin: ‘Inschrijven en registreren is niet nodig. Dit leidt tot onnodige administratieve lasten voor beide partijen en kosten voor de werknemer.’ Gezien het feit dat alle werknemers in Nederland een BSN moeten hebben en zich om die reden moeten inschrijven, lijkt het erop dat op de werkvloer van de indieners van deze zienswijzen sprake is van illegaliteit. Is die constatering naar uw oordeel juist?
Antwoord	Nee, dat lijkt ons geen juiste constatering. De indieners van deze zienswijzen huren veelal werknemers in via een uitzendbureau. Loonadministratie en loonheffingen (waarvoor een Burgerservicenummer nodig is) lopen dan via het uitzendbureau en niet via de (agrarische) bedrijven die deze mensen inhuren.

6.	In de nota zienswijzen (onder ambtshalve wijzigingen in de beleidsregels punt 3) staat dat 'de afwijkingsbevoegdheid geldt voor gevallen die niet voorzienbaar waren of voorzienbaar, maar nu onevenredige gevolgen met zich meebrengen die de gemeente ook niet heeft kunnen voorzien'. In hoeverre valt het plan Groenwijk, dat al in ruime mate uitgewerkt en gepresenteerd is, hier nog onder?
antwoord	Tijdens de behandeling van het ontwerpbeleid hebben wij u aangegeven dat plan Groenwijk dusdanig grootschalig is, dat daar geen algemeen beleidskader op te maken is. Mocht plan Groenwijk tot een verdere uitwerking komen, dan leggen wij dit aan uw raad voor. Het is dan aan de raad om hier specifieke kaders voor te stellen.